

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

ΤΟ ΜΑΡΚΕΤΙΓΚ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΞΑΓΩΓΑΣ ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ*

Του κ. ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΑΓΑΠΗΤΙΔΗ

Καθηγητού του Ε.Μ.Π.

Ἡ ἔμπορία τῶν γεωργικῶν προϊόντων ἐμφανίζει ὀρισμένες ἰδιοτυπίας, αἱ ὁποῖαι καθίστανται πλέον ἔκδηλοι, ὅταν πρόκειται περὶ διαθέσεως τούτων εἰς ξένας ἀγοράς. Περιοριζόμενοι εἰς τὰς σπουδαιότερας ἐξ αὐτῶν, παρατηροῦμεν τὰ ἀκόλουθα :

1. Κατηγορίαι τινὲς γεωργικῶν προϊόντων εἶναι κλιματολογικῶς ἀπρόσφοροι διὰ τὴν ἐθνικὴν παραγωγὴν πολλῶν χωρῶν, τῶν ὁποίων οἱ κάτοικοι τὰ ἀγνοοῦν ἢ δυσπιστοῦν εἰς αὐτὰ ἢ τὰ καταναλίσκουν μὲν, ἀλλ' ἔχουν ἐθισθῆ εἰς ὀρισμένας ποικιλίας των. Εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς περιπτώσεις ἢ διεΐδουσιν εἶναι πλέον δυσχερῆς ἢ προκειμένου περὶ βιομηχανικῶν προϊόντων.

2. Τὰ πλεῖστα τῶν γεωργικῶν προϊόντων εἶναι εὐαίσθητα καὶ φθαρτὰ, ὡς ἐκ τούτου δὲ δημιουργοῦνται εἰδικὰ προβλήματα συσκευασίας, συντήρησης, μεταφορᾶς καὶ ἀποθηκείσεως μὲ ἐπακόλουθα ποσοτικὰς καὶ ποιοτικὰς ἀπωλείας, ἐπιβαρύνσεις τοῦ κόστους καὶ ἀποθάρρυνσιν τόσον τῆς προσφορᾶς ὅσον καὶ τῆς ζητήσεως. Τὰ εὐπαθῆ γεωργικὰ προϊόντα ἔχουν, ἐπὶ πλέον, καὶ ἔντονον ἐποχικότητα, γεγονός τὸ ὁποῖον ἐπιτείνει τὰς ὡς ἄνω δυσχερείας καὶ δξύνει τὸν ἀνταγωνισμόν.

3. Ἡ ἐλαστικότης τῆς ζητήσεως τῶν γεωργικῶν προϊόντων εἰς τὰς ξένας ἀγοράς ἔχει ποικίλλοντα βαθμόν. Ἄλλων μὲν εἰδῶν, ὡς ὁ σίτος καὶ τὰ δημητριακὰ ἐν γένει, ἡ ζήτησις εἶναι ἀνελαστικὴ, ἐτέρων εἰδῶν ἡ ζήτησις ἐμφανίζει ἐλαστικότητα ἐπὶ χρονικόν τι διάστημα ἀλλὰ βραδύτερον ἐπέρχεται κάμψις, ὡς συμβαίνει μὲ τὰ κτηνοτροφικὰ προϊόντα, ἐνῶ ὀρισμένων ἄλλων ἡ ἐλαστικότης τῆς ζητήσεως εἶναι διαρκεστέρα, ἥτοι ὑφίστανται ἱκανὰ περιθώρια ἀπορροφήσεως ἠῤῥξημένων συνεχῶς ποσοτήτων ὑπὸ τῆς ἀγορᾶς, ὡς τοῦτο παρατηρεῖται εἰς τὰ ὀπωροκηπευτικά. Ὅσον ὑψηλότερον βαθμόν ἐλαστικότητος παρουσιάζει ἡ ζή-

*) Εἰσῆγησις τοῦ καθηγητοῦ κ. Σωτηρίου Ἀγαπητίδη εἰς τὸ VI Σεμινάριον τῆς Διεθνoῦς Ὁμοσπονδίας Μάρκετιγκ (Τιμισοάρα Ρουμανίας 1-3 Ἰουλίου 1971).

τησις τῶν γεωργικῶν προϊόντων, τόσον μεγαλύτερον ρόλον δύναται νὰ διαδραματίζη τὸ μάρκετιγκ.

4. Ἡ φύσις ὠρισμένων προϊόντων τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς καθιστᾷ τὴν διάθεσιν αὐτῶν δύσκαμπτον χρονικῶς καὶ ὀδηγεῖ εἰς ταχὺν κορεσμόν τῆς ζητήσεως. Τοῦτο συμβαίνει ἰδιαιτέρως εἰς τὰ νοπᾶ γεωργικὰ προϊόντα, ὡς εἶναι τὰ φρούτα καὶ τὰ λαχανικά, τῶν ὁποίων τὰ περιθώρια διαθέσεως ἐξαντλοῦνται εὐκόλως λόγῳ τῆς ἐποχικότητος καὶ τῆς μικρᾶς ποικιλίας τῶν προϊόντων.

Αἱ ἀνωτέρω διαπιστώσεις ὀδηγοῦν εἰς τὸ πόρισμα, ὅτι ἡ ἐπιτυχῆς διάθεσις τῶν γεωργικῶν προϊόντων τελεῖ ὑπὸ ὠρισμένης προϋποθέσεως, μεταξὺ τῶν ὁποίων προέχουν : α) Ἡ συστηματικὴ ἔρευνα τῆς ἀγορᾶς τῶν ξένων χωρῶν, ἵνα ἐξακριβωθοῦν αἱ τάσεις τῆς καταναλώσεως ὡς πρὸς τὰ εἶδη, τὰς ποικιλίας, τὴν μορφήν ἐμφανίσεως, τὸν τρόπον συσκευασίας κλπ. β) Ἡ ἐμπέδωσις τῆς καταναλώσεως τῶν προϊόντων εἰς τὰς ἐκάστοτε νέας ἀγορὰς διὰ προσφόρων συνδυασμῶν, ὡς εἶναι ἡ ἀρχικὴ διάθεσις τῶν εἰς χαμηλὰς τιμὰς. γ) Ἡ προβολὴ καὶ ἡ συνεχῆς πληροφοροδοσίη ἐπὶ τῶν προσφερομένων εἰδῶν (ποσότητες, ποικιλίαι, χρόνος κλπ.) καὶ τῆς ἀξίας τῶν διὰ τὴν διατροφήν καὶ τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον. δ) Ἡ καλὴ ποιότης τῶν διατιθεμένων εἰδῶν, ἥτις ἐξασφαλίζεται ὄχι μόνον διὰ τῆς παραγωγῆς ἐκλεκτῶν ποικιλιῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν τελειοτέρων μεθόδων συντηρήσεως, συσκευασίας καὶ μεταφορᾶς τῶν προϊόντων. ε) Ἡ ἀμβλυσίς τῆς ἐποχικότητος διὰ τῆς ἐπιμηκύνσεως τοῦ χρόνου παραγωγῆς καὶ διαθέσεως τῶν προϊόντων, ἥτις ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς παραγωγῆς πρωΐμων καὶ ὀψίμων προϊόντων, τῆς καλλιεργείας εἰς ἐστεγασμένους χώρους, ὡς εἶναι τὰ θερμοκήπια, τῆς βιομηχανοποιήσεως καὶ τῆς ἐφαρμογῆς συγχρονισμένων μεθόδων συντηρήσεως καὶ ἀποθηκεύσεως. στ) Ἡ διάθεσις τῶν προϊόντων ὄχι μόνον ὑπὸ νοπῆν μορφήν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ βιομηχανοποιημένην τοιαύτην, ὡς γίνεται μὲ τοὺς χυμοὺς καὶ τὰς κονσέρβας τῶν φρούτων, ἔτι δὲ καὶ ὑπὸ μορφήν ἐτοίμου πρὸς βρῶσιν φαγητοῦ, ὡς συμβαίνει μὲ τὰ μαγειρευμένα κηπευτικά. ζ) Ἡ πτώσις τοῦ κόστους παραγωγῆς καὶ διαθέσεως τῶν προϊόντων, ἥτις καθίσταται δυνατὴ διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν συγχρόνων τεχνικῶν μέσων κατὰ τὴν παραγωγήν καὶ τὴν διακίνησιν τῶν εἰδῶν καὶ διὰ τῆς δημιουργίας μεγάλων φορέων ἐμπορίας, ἱκανῶν νὰ διαμορφώσουν καὶ ἱκανοποιητικὰς συνθήκας προσφορᾶς ἐξ ἀπόψεως ποσοτήτων, ποικιλιῶν, χρόνου παραδόσεως καὶ τιμῶν.

Εἰς τὴν παροῦσαν μελέτην ἀσχολοῦμεθα ἀφ' ἐνὸς μὲ γενικά τινα θέματα τοῦ μάρκετιγκ τῶν ἐξαγωγίμων γεωργικῶν προϊόντων, ἥτοι μὲ τὴν ἐπίδρασιν τῶν τεχνικῶν προόδων εἰς τὴν προώθησιν τῶν ἐξαγωγῶν τῶν καὶ μὲ τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐμπορίας ὡς συντελεστοῦ αὐτῶν καὶ ἀφ' ἑτέρου μὲ τὰ εἰδικὰ προβλήματα ὠρισμένων γεωργικῶν προϊόντων, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν βασικά ἐξαγωγίμα εἶδη τῶν μεσογειακῶν χωρῶν, ὡς εἶναι ὁ καπνός, ἡ σταφίς, ὁ βάμβαξ, τὰ ὀπωροκηπευτικά, ὁ οἶνος καὶ τὸ ἐλαιόλαδον.

I. Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΟΔΟΣ ΩΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΩΘΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ

Ἡ τεχνικὴ πρόοδος συμβάλλει, ὄλονεν περισσότερον, εἰς τὴν αὐξουσαν παραγωγὴν καὶ διάθεσιν τῶν γεωργικῶν προϊόντων. Τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα θέτει ἡ τεχνικὴ εἰς τὴν διάθεσιν τῶν παραγωγῶν, τῶν ἐμπόρων καὶ εἰδικώτερον τῶν ἐξαγωγῶν, ἀφ' ἑνὸς διευρύνουν τὰς παραγωγικὰς δυνατότητας, διαφοροποιοῦν τὰ προϊόντα, σταθεροποιοῦν τὴν προσφορὰν καὶ συμπιέζουν τὸ κόστος παραγωγῆς καὶ ἀφ' ἑτέρου καθιστοῦν δυνατὴν τὴν διείσδυσιν εἰς τὰς ἀγορὰς ὑπὸ συνεχῶς καλλιτέρας συνθήκας. Μεταξὺ τῶν τεχνικῶν μεθόδων, αἱ ὁποῖαι χρησιμοποιοῦνται ἰδίως ὡς πρὸς τὴν τελευταίαν ταύτην ἐπιδίωξιν, εἶναι :

α) Ἡ μηχανικὴ συγκομιδὴ τῶν προϊόντων, ἥτις ἐπιφέρει μικροτέρας ζημίας τόσον εἰς αὐτά, ὅσον καὶ εἰς τὰ δένδρα, καὶ συντελεῖ εἰς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ κόστους.

β) Ἡ βιομηχανικὴ συσκευασία, ἥτις εὐκολύνει τὴν τυποποίησιν τῆς προσφορᾶς καὶ ἐν συνεχείᾳ τὴν εὐχερεστέραν διείσδυσιν εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ τὴν κατὰ κτησιν τῆς καταναλώσεως.

γ) Ἡ ἐπιστημονικὴ καταπολέμησις στοιχείων ζημιούντων τὴν ποιότητα ἢ καὶ ἀπειλούντων νὰ καταστρέψουν τὰ προϊόντα, ὡς εἶναι τὰ παράσιτα καὶ τὰ ἔντομα, ἀντιμετωπιζόμενα διὰ τῶν συγχρόνων μεθόδων τῆς ἀπεντομώσεως, τῆς ἀποστειρώσεως κλπ.

δ) Ἡ ἀσφαλῆς συντήρησις τῶν συγκεντρουμένων καὶ διακινουμένων προϊόντων, ἥτις ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς προψύξεως, τῆς ψύξεως καὶ τῆς καταψύξεως καὶ δι' ἄλλων χημικῶν μέσων, διὰ τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἐλέγχου τῶν ἀποθηκῶν, τῆς ὀργανώσεως ψυκτικῆς ἀλύσου διὰ τὰς μεταφορὰς, τῆς καλῆς ἀποθηκεύσεως εἰς τοὺς τόπους διαθέσεως κλπ.

ε) Ἡ μηχανικὴ τυποποίησις καὶ ἡ ἠλεκτρονικὴ ταξινομησις, αἱ ὁποῖαι εὐχεραίνουσι τὸ ἔργον τῆς διαθέσεως.

στ) Ἡ προέκτασις τῆς προσφορᾶς δι' ἐπεξεργασίας τῶν προϊόντων, χρησιμοποιοῦμένων τῶν πλέον συγχρόνων τεχνικῶν μέσων μεταποίησεως (κατεψυγμένα λαχανικά, κονιορτοποιημένα, ἀφυδατωμένα κλπ.).

ζ) Ἡ ἄσκησις ποιοτικοῦ ἐλέγχου ὑπὸ εἰδικευμένων προσώπων, χρησιμοποιοῦντων εἰδικὰ τεχνικὰ μέσα, εἰς τὰ διάφορα στάδια τῆς διαδικασίας τῆς παραγωγῆς (π.χ. εἰς τοὺς ὀπωρῶνας), τῆς προετοιμασίας (κατὰ τὴν συσκευασίαν) καὶ τῆς ἀποστολῆς (κατὰ τὴν φόρτωσιν) τῶν προϊόντων.

η) Ἡ ἐφαρμογὴ νέων τεχνικῶν μεθόδων πωλήσεως τῶν προϊόντων, ἥτις διευρύνει τὴν κατανάλωσιν τῶν εἰδῶν.

Αἱ ἐφαρμοζόμεναι τεχνικαὶ μέθοδοι εἰς τὴν παραγωγὴν καὶ τὴν διάθεσιν τῶν γεωργικῶν προϊόντων καὶ ἰδιαίτερος τῶν ὀπωροκηπευτικῶν προεκάλεσαν μεταβολὰς εἰς τὴν τοπογραφίαν τῆς παραγωγῆς, ἠλλοίωσαν τὸ ἡμερολόγιον τῆς συγκομιδῆς καὶ τῆς προσφορᾶς καὶ ἐπέφερον εἰς τὴν ἐμπορίαν πραγματικὴν τεχνολογικὴν ἐπανάστασιν, ἀντίστοιχον πρὸς ἐκείνην ἥτις ἐσημειώθη εἰς τὸν τόμῳ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἐδάφους.

Ἐνδιαφέρον παρουσιάζει καὶ ἡ τεχνικὴ βοήθεια εἰς τὸν τομέα τοῦ μάρκετιγκ τῶν γεωργικῶν προϊόντων.

Ἡ τεχνικὴ βοήθεια πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς διαθέσεως τῶν γεωργικῶν προϊόντων — ἐσωτερικῶς ἢ ἐξωτερικῶς — παρέχεται πρὸς τὰς ἐχούσας ἀνάγκην ταύτης χώρας ἐκ μέρους τῶν Διεθνῶν Ὄργανισμῶν, τόσον τῶν ἐχόντων γενικωτέραν ἀποστολήν, ὡς εἶναι ὁ F.A.O. καὶ ὁ O.O.S.A., ὅσον καὶ τῶν εἰδικῶν κατὰ προϊόν (σουλτανίνα, ἐλαιόλαδον κλπ.). Ἡ χορηγούμενη τεχνικὴ βοήθεια παρέχεται μὲ τοὺς δύο συνήθεις τρόπους, ἤτοι δι' ἐμπειρογνομῶνων μεταβαίνόντων εἰς τὴν λαμβάνουσαν τὴν βοήθειαν χώραν καὶ δι' ἐκπαιδεύσεως προσώπων ἀποστελλομένων εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν πρὸς παρακολούθησιν εἰδικοῦ κύκλου μαθημάτων ἐπιμορφώσεως ἢ πρὸς ἐνημέρωσιν ἐπὶ τῶν συγχρόνων μεθόδων παραγωγῆς, ἐπεξεργασίας, συσκευασίας, διακινήσεως καὶ προβολῆς τῶν γεωργικῶν προϊόντων.

Ἐκτὸς ὅμως τῆς χρησιμοποίησεως ἐμπειρογνομῶνων πρὸς μελέτην τῶν εἰδικῶν προβλημάτων εἰς τὰς καθ' ἕκαστα χώρας, εἰσάγεται ἤδη καὶ ὁ θεσμὸς τῶν συμβούλων ἐμπορίας ἀγροτικῶν προϊόντων, οἱ ὅποιοι, κατὰ μόνιμον τρόπον, ἐξυπηρετοῦν διὰ τῶν ὑποδείξεών των τοὺς παραγωγοὺς καὶ τοὺς ἐξαγωγεῖς εἰς τὴν προώθησιν τῶν προϊόντων των. Ὁ θεσμὸς οὗτος δύναται νὰ ἀποβῇ λίαν ἀποτελεσματικὸς διὰ τοὺς συνεταιρισμοὺς ἐμπορίας προϊόντων.

Π. Η ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΩΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΤΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ

Ἡ σπουδαιότης τῆς ὀργανώσεως τῆς ἐμπορίας διὰ τὴν κατάκτησιν τῶν ξένων ἀγορῶν ἀποκτᾷ ὄλως ἰδιαιτέραν σημασίαν προκειμένου περὶ τῶν γεωργικῶν προϊόντων, δεδομένου ὅτι αὕτη ἀποτελεῖ ἐδραίαν ἀφετηρίαν διὰ τὴν προβολήν, τὴν διεισδυσιν καὶ τὴν ἐπικράτησιν εἰς τὴν διεθνή ἀγοράν. Χάρις εἰς τὴν καλὴν ἐμπορικὴν ὀργάνωσιν ἐπέρχεται ἑναρμονισμὸς τῆς προσφορᾶς, πτώσις τοῦ κόστους διαθέσεως, σταθερότης εἰς τὴν διάθεσιν τῶν προϊόντων καὶ ἱκανοποιητικὴ ἀντιμετώπισις τῶν μονοψωνίων. Παραλλήλως καθίσταται δυνατὴ ἡ ἀποδοτικὴ διαφήμισις, ἡ ὀργάνωσις μονάδων ἢ γραφείων εἰς ξένα ἐμπορικὰ κέντρα διὰ τὴν προώθησιν τῶν προσφερομένων εἰδῶν καὶ ἡ διεξαγωγὴ ἔρευνῶν ἀγορᾶς πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν συνηθῶν καὶ τῶν τάσεων τῆς ξένης καταναλώσεως, ἔτι δὲ πρὸς ἐπηρεασμὸν αὐτῆς, ἵνα προτιμήσῃ καὶ συνηθίσῃ τὰ προϊόντα καὶ τὰς ποικιλίας — ἰδίως τὰς νέας — τῆς ἐξαγωγικῆς χώρας.

Εἰς τὸν τομέα τοῦτον σημαντικὰ εἶναι τὰ ἐπιτεύγματα ὠρισμένων χωρῶν καὶ δὴ ὄχι μόνον ἀνεπτυγμένων οικονομικῶς, ὡς αἱ Η.Π.Α., ἀλλὰ καὶ ἀναπτυσσομένων, ὡς εἶναι μεσογειακαὶ τινες χῶραι. Ἡ ἐπιτυχὴς ἐμπορικὴ ὀργάνωσις ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐξουδετέρωσιν ἢ τὴν ἀμβλυσιν ἄλλων ἀδυναμιῶν, ὡς ἡ ὑστέρησις εἰς τὴν ποιότητα, παραγκωνιζομένων ἐτέρων περιοχῶν, ἐχουσῶν παραγωγὴν καὶ καλλιτέρων ποιότητων, τὰς ὁποίας ὅμως ἀδυνατοῦν νὰ προβάλλουν ἢ νὰ προσφέρουν κατὰ σταθερὸν τρόπον καὶ μὲ συνέπειαν πρὸς τὰς διδομένας ὑποσχέσεις.

Πολλὰ ἐξαγωγικὰ χῶραι κατῴρθωσαν μὲν νὰ πραγματοποιήσουν μεγάλας

προόδους ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν συγχρόνων τεχνικῶν μεθόδων καλλιερ-
γείας, συγκομιδῆς, ἐπεξεργασίας, συσκευασίας, ἀποθηκεύσεως, ἔτι δὲ καὶ μετα-
φορᾶς τῶν ἐξαγωγίμων προϊόντων των, ἀλλὰ δὲν ἐπέτυχον παραλλήλως καὶ συ-
στηματικὴν ἐμπορικὴν διάθεσιν ἔλλειπει καταλλήλων φορέων. Οἱ ὑφιστάμενοι
εἰς αὐτὰς πολυάριθμοι μικροὶ φορεῖς ὀδηγοῦν εἰς ἀναρχίαν τῆς προσφορᾶς, ὀλέ-
θριον ἀνταγωνισμόν, ἀδυναμίαν κατακτῆσεως τῶν ἀγορῶν καὶ ἀνεπάρκειαν εἰς
τὴν ἐπισήμανσιν τῶν εὐκαιριῶν διαθέσεως τῶν προϊόντων των. Διαπιστώσεις, ὡς
τὸ ὅτι αἱ ἐξαγωγαὶ των ὑφίστανται μεγάλας μεταπτώσεις, ὅτι ἐντοπίζονται κατὰ
μέγα ποσοστὸν εἰς ὀρισμένας ἀγοράς, ὅτι ἐκτοπίζονται εὐκόλως ἀπὸ ἀγοράς,
τὰς ὁποίας εἶχον προσκαίρως τροφοδοτήσει μὲ τὰ προϊόντα των, δὲν εἶναι ἄσχε-
τοι πρὸς τὴν ἔλλειψιν ἰσχυρᾶς ἐμπορικῆς ὀργανώσεως. Τὰ αἷτια τῆς ὀργανωτι-
κῆς ταύτης ὑπαναπτύξεως εἶναι διάφορα, μεταξὺ δὲ αὐτῶν εἶναι, ὀπωσδήποτε, ὁ
ἀτομικισμὸς καὶ ἡ μακρὰ παράδοσις τῶν περιορισμένης ἐκτάσεως ἐμπορικῶν
δραστηριοτήτων.

Ἡ ἀνάγκη τῆς ὀργανώσεως τοῦ μάρκετιγκ ὡς πρὸς τὰ ἐξαγόμενα γεωργικὰ
προϊόντα συνειδητοποιεῖται ὄλονεν περισσότερον μὲ ἐπακόλουθον ἀφ' ἑνὸς νὰ
λαμβάνωνται διάφορα μέτρα εἰς ἔθνικὸν καὶ διεθνὲς πεδῖον καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ
πραγματοποιῶνται συμπράξεις ποικίλης μορφῆς μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων.

Εἰς ἔθνικὸν πλαίσιον, διαπιστοῦται κρατικὴ πρωτοβουλία, κατευθυνομένη
εἴτε πρὸς σύστασιν ἐιδικῶν ὀργανώσεων προωθήσεως ἢ καὶ ἐνεργείας τῶν ἐξαγω-
γῶν, εἴτε πρὸς προβολὴν τῶν προϊόντων διὰ συμμετοχῆς εἰς διεθνεῖς ἐκθέσεις,
ἰδρύσεως γραφείων εἰς ξένας χώρας καὶ διαφημίσεως τῶν ἐξαγωγίμων εἰδῶν εἰς
ξένας ἀγοράς. Τὴν τακτικὴν ταύτην ἀκολουθοῦν ὄχι μόνον αἱ χῶραι μὲ σοσια-
λιστικὴν ὀργάνωσιν, λόγῳ τοῦ συστήματός των, ἀλλὰ καὶ ἄλλαι, αἵτινες, μὲ τὴν
ἐπιτευχθεῖσαν ὀργάνωσιν, ἐπέτυχον νὰ ἀναπτύξουν σοβαρῶς τὰς ἐξαγωγὰς των,
ἐξουδετεροῦσαι καὶ μειονεκτήματά τινα εἰς τὰς συνθήκας τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπο-
ρίου, ὡς π.χ. τὴν μεγάλην ἀπόστασιν ἀπὸ τὰς ἀγοράς διαθέσεως τῶν προϊόντων
(π.χ. Ἰσραήλ). Καὶ αἱ χῶραι, ὅμως, αἱ ὁποῖαι δὲν ἔχουν ὀργανωμένον τὸ ἐξαγωγι-
κὸν των ἐμπόριον, κινοῦνται ἤδη πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην, ὀργανοῦσαι
γραφεῖα εἰς τὸ ἐξωτερικόν, θεσπίζουσαι κίνητρα πρὸς ἐνθάρρυνσιν τῶν πολλῶν
μικρῶν ἐξαγωγέων εἰς ἓνα ἢ ὀλιγαριθμοὺς φορεῖς ἐξαγωγῆς, ἐνῶ, ἐξ ἄλλου, δη-
μιουργοῦν ὀργανισμοὺς μὲ ρυθμιστικὸν ρόλον ὡς πρὸς τὴν ἐξισορρόπησιν τῆς
παραγωγῆς πρὸς τὴν διάθεσιν τῶν καθ' ἕκαστα προϊόντων, γεγονὸς δυνάμενον νὰ
ἀποτελέσῃ ἀφετηρίαν διὰ τὴν ἐνιαίαν ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος τῶν
ἐξαγωγῶν.

Ἐξυπηρετικαὶ τῆς προωθήσεως τῶν ἐξαγωγῶν εἶναι καὶ αἱ ἔρευναι αἱ ἐνεργ-
γούμεναι ὑπὸ ἀνεξαρτήτων ὀργανώσεων, ὡς εἶναι οἱ συνεταιρισμοί, αἱ Τράπεζαι,
καὶ εἰδικὰ γραφεῖα ἐρεῦνης τῆς ἀγορᾶς, ἔτι δὲ καὶ αἱ μελέται αἱ ἀναφερόμεναι εἰς
τὰς δημογραφικὰς ἐξελίξεις, τὰς μεταβολὰς εἰς τὸ εἰσοδήμα καὶ τὴν κατανάλω-
σιν, τὰς ἐπιδράσεις τῆς ἀνόδου τοῦ εἰσοδήματος ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα τροφίμων
καὶ τὰς σχέσεις τιμῶν καὶ καταναλώσεως γεωργικῶν προϊόντων.

Εἰς διεθνὲς πλαίσιον, συνεστήθησαν εἰδικοί Ὄργανισμοὶ κατὰ προϊόντα,
τῶν ὁποίων ὁ ρόλος εἶναι ἐνημερωτικὸς (μετάδοσις πληροφοριῶν) ἢ συμβουλευ-

τικός (υποδείξεις τεχνικής ή έμπορικής φύσεως), σπανιώτερον δέ ρυθμιστικός (έναρμόνις εξαγωγικών δραστηριοτήτων) ώς πρὸς τὴν προώθησιν τῶν εξαγωγίμων προϊόντων. Ἡ ρυθμιστικὴ παρέμβασις τῶν Διεθνῶν Ὁργανώσεων ἀποτελεῖ ἀντικείμενον συζητήσεων εἰς τὰς Διασκέψεις τῶν ἐνδιαφερομένων χωρῶν ὡς πρὸς τὰ διάφορα προϊόντα, χωρὶς ὅμως οὐσιαστικὰ ἀποτελέσματα μέχρι σήμερον.

Ἐκτὸς τῶν κατὰ προϊόν Διεθνῶν Ὁργανισμῶν, συμβολήν, εἰς διεθνῆς ἐπίπεδον παρέχουν καὶ ὠρισμένοι μεγάλοι Διεθνεῖς Ὁργανώσεις, ὡς ὁ Ὁργανισμὸς Διατροφῆς καὶ Γεωργίας (F.A.O.) καὶ ὁ Ὁργανισμὸς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας καὶ Ἀναπτύξεως (O.O.S.A.), οἱ ὅποιοι μελετοῦν τὰ θέματα αὐτά, συγκαλοῦν Συνέδρια καὶ διαθέτουν ἐμπειρογνώμονας πρὸς ὑποβοήθησιν τῶν χωρῶν - μελλῶν των εἰς τὴν προσπάθειάν των νὰ ἀναπτύξουν τὴν παραγωγὴν καὶ τὴν διάθεσιν τῶν γεωργικῶν προϊόντων. Δημοσιεύουν μάλιστα καὶ μελέτας κατόπιν ἐιδικῶν ἐρευνῶν, τῶν ὁποίων τὰ πορίσματα ἀποτελοῦν πολύτιμον ὁδηγὸν διὰ τὰς εξαγωγικὰς χώρας. Αὗται, ἐνημερούμεναι ἐπὶ τῶν συνθηκῶν τῶν ξένων ἀγορῶν, δύνανται νὰ προσαρμόσουν ἀντιστοίχως τὴν πολιτικὴν των ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν παραγωγὴν καὶ τὴν ἐμπορίαν τῶν προϊόντων των. Οὕτω, τὸ Διεθνὲς Ἐμπορικὸν Κέντρον UNCTAD - GATT, κατόπιν ἐμπεριστατωμένης ἐρεύνης εἰς ἑπτὰ Εὐρωπαϊκὰς χώρας (Γαλλίαν, Δ. Γερμανίαν, Βέλγιον, Λουξεμβούργον, Ὁλλανδίαν, Ἡνωμένον Βασίλειον καὶ Σουηδίαν), ἐδημοσίευσε τὸ 1968 δίτομον ἔργον, ἀναφερόμενον εἰς τὰς νοπὰς ὁπώρας καὶ τὰ λαχανικά. Τὸ ἔργον τοῦτο παρέχει πληροφῶριαν ἐπὶ τῶν ἐξελίξεων καὶ τῶν προοπτικῶν εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν εἰδῶν τούτων, τῶν συνθηκῶν ἐμπορίας, τῶν ἀπαιτήσεων ὡς πρὸς τὴν συσκευασίαν καὶ τὴν ἐμφάνισιν τῶν προϊόντων καὶ προβαίνει εἰς συστάσεις πρὸς τοὺς εξαγωγεῖς. Τοὺς καθιστᾷ προσεκτικὸς ὡς πρὸς τὴν ἀνάγκην συνεπειᾶς, συνεχείας καὶ ἀκριβείας εἰς τὰς συναλλαγὰς των, τὴν σύσφιγξιν τῶν δεσμῶν των μὲ τοὺς εἰσαγωγεῖς καὶ τοὺς χονδρεμπόρους, τὴν σκοπιμότητα στροφῆς πρὸς τὰ ἀνωτέρας ποιότητος προϊόντα, λόγῳ τοῦ συνεχῶς ἀξανανομένου εἰσοδήματος τῶν λαῶν κλπ.

III. ΤΟ ΜΑΡΚΕΤΙΓΚ Εἰς τὴν ΕΞΑΓΩΓΗΝ ὉΡΙΣΜΕΝΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Α' Κ α π ν ὀ ς

Ἐκ πρώτης ὄψεως τὰ περιθώρια τοῦ μάρκετιγκ, ὡς πρὸς τὸν καπνόν, φαίνονται περιορισμένα. Ἐφ' ἑνὸς ἡ ὅλη κατανάλωσις τοῦ καπνοῦ ἀνὰ τὸν κόσμον σημειώνει στασιμότητα καὶ ἡ προοπτικὴ ἐμφανίζεται δυσμενῆς (προπαγάνδα κατὰ καπνίσματος, ἐρευνᾶ πρὸς ἐπινόησιν συνθετικοῦ καπνοῦ) καὶ ἄφ' ἑτέρου ὁ παράγων τῆς ἔξεως εἰς τὴν χρῆσιν ὠρισμένων ποικιλιῶν ἀποτελεῖ ἀνασχετικὸν παράγοντα διὰ τὴν προώθησιν τῶν εξαγωγῶν καπνοῦ ἐτέρων ποικιλιῶν. Εἰς τὴν δύναμιν τῆς ἔξεως ταύτης προσκόπτει ἰδιαιτέρως ἡ ἀνάπτυξις τῶν εξαγωγῶν τῶν ἀνατολικῶν καπνῶν, τὰ ὅποια δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ ὑποκαταστήσουν τὰς ἐντελῶς διαφορετικοῦ τύπου ποικιλίας, τὰς ὁποίας ἐσυνήθισαν νὰ καταναλίσκουν αἱ πλεῖ-

σται τῶν εισαγωγικῶν χωρῶν. Ἐξ ἄλλου, τὰ καπνὰ ταῦτα συναντοῦν ἤδη καὶ νέους ἀνταγωνιστάς, ἐνῶ, ἐπὶ πλέον, ἐμειώθη εἰς τινὰς χώρας ἡ ἀναλογία προσμιξέως τῶν εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ καπνοῦ σιγαρέττων.

Παρὰ τὴν δυσμενῆ ταύτην θέσιν τῶν ἀνατολικῶν καπνῶν, εἶναι δυνατὴ ἡ εὐρύτερα διάδοσις τῶν εἰς βάρος ἐτέρων κατηγοριῶν, ἐὰν γίνουσι κατάλληλοι χειρισμοί, τόσον εἰς τὴν παραγωγὴν ὅσον καὶ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ εἶδους. Συγκεκριμένως ἐνδείκνυνται τὰ ἑξῆς : α) Στροφή τῆς παραγωγῆς πρὸς τὰ λεγόμενα οὐδέτερα καπνὰ, τὰ ὁποῖα, ὡς περιέχοντα μικρὰν ἀναλογίαν νικοτίνης, εἶναι πλέον εὐπρόσδεκτα εἰς τὴν διεθνή ἀγοράν. β) Συμπίεσις τοῦ κόστους παραγωγῆς διὰ τῆς ἐκμηχανίσεως τῆς καλλιεργείας καὶ τῆς διαμορφώσεως μεγάλων μονάδων ἐκμεταλλεύσεως. γ) Σταθερότης τῆς προσφορᾶς, τόσον ἐξ ἀπόψεως ποσοτήτων ὅσον καὶ ἐξ ἀπόψεως τιμῶν, ὥστε νὰ στερεώνεται ἡ θέσις τῆς ἐξαγωγικῆς χώρας εἰς τὴν ξένην ἀγοράν. δ) Καταβολὴ ἐξειδικευμένης ἐπιμελείας εἰς τὴν συσκευασίαν τῶν ἐξαγομένων προϊόντων πρὸς ἀποφυγὴν ἀλλοιώσεων, εἰς τὰς ὁποίας ὑπόκεινται αἱ εὐαίσθητοι ποικιλίαι ἀνατολικῶν καπνῶν. Ἐν προκειμένῳ γίνονται πειραματισμοὶ πρὸς εἰσαγωγὴν νέων μεθόδων συσκευασίας, καὶ ε) Διαφώτισις ἐπὶ τῶν ἰδιοτήτων τῶν διαφόρων ποικιλιῶν καὶ ἰδιαίτερος ἐκείνων, αἵτινες ἔχουν πιθανότητα νὰ εἶναι πλέον εὐπρόσδεκτοι εἰς τὰς ξένας ἀγοράς.

Ὡς πρὸς τὸν ποιοτικὸν ἔλεγχον δὲν τίθεται θέμα, καθόσον οἱ κυριώτεροι εἰσαγωγεῖς καπνῶν εἶναι κρατικὰ μονοπώλια ἢ μεγάλα ἐπιχειρήσεις, τῶν ὁποίων οἱ ἐκπρόσωποι ἐλέγχουν τὴν ποιότητα τῶν ἀγοραζομένων καπνῶν ἐπὶ τόπου, ἀπὸ τῆς πρώτης ἐπεξεργασίας μέχρι τῆς φορτώσεώς των πρὸς ἐξαγωγὴν. Ἡ παρεμβολὴ μάλιστα τῶν μεγάλων εἰσαγωγέων καὶ ἡ ἔλλειψις ἐπαφῆς μὲ τὴν κατανάλωσιν δυσχεραίνει τὸν ἐπηρεασμὸν τῆς ἐκ μέρους τῆς πλευρᾶς τῶν ἐξαγωγέων.

Β' Σ τ α φ ἰ ς

Παρὰ τὴν μικρὰν ἐλαστικότητα τῆς ζητήσεως, τὴν ὁποίαν ἔχει ἡ σταφίς εἰς τὰς ξένας ἀγοράς, ἐσημειώθη μεταπολεμικῶς ἄνοδος εἰς τὰς ἐξαγωγὰς χάρις εἰς τὴν εὐρύτεραν χρησιμοποίησιν τοῦ προϊόντος. Ἡ προοπτικὴ τοῦ μέλλοντος ἐμφανίζεται πλέον αισιόδοξος, ἐφόσον ἐπεκταθῆ ἔτι περισσότερο ἡ βιομηχανικὴ τῆς χρήσις (εἰς τὴν ἀρτοποιίαν, τὴν ζαχαροπλαστικὴν καὶ τὴν μαγειρικὴν) καὶ ἡ κατανάλωσις τῆς ὡς τροφίμου μεγάλης θρεπτικῆς ἀξίας (ὡς τοιοῦτον χρησιμοποιεῖται π.χ. εἰς τὰς Ἀνατολικὰς Χώρας), προβληθῆ δὲ καὶ εἰς νέας ἀγοράς (π.χ. τὰς Ἀφρικανικὰς Χώρας), ὅπου εἶναι πιθανὴ ἡ βαθμιαία ἀνάπτυξις ζητήσεως ὡς πρὸς τὸ εἶδος τοῦτο.

Συντελεστικοὶ παράγοντες εἰς τὴν αὔξησιν τῶν ἐξαγωγῶν τῆς σταφίδος θὰ ᾔσαν.

α) Ἡ βελτίωσις τῆς ποιότητος διὰ τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ τῆς καλλιεργείας τῶν σταφιδαμπέλων καὶ τῆς χρήσεως νεωτέρων μεθόδων ἐπεξεργασίας καὶ συσκευασίας.

β) Ἡ ὀργάνωσις τῆς ἐμπορίας διὰ συμπράξεως τῶν ἐξαγωγέων εἰς ἐνιαῖον φορέα, ἱκανὸν νὰ προβάλλῃ τὸ προϊόν καὶ νὰ σταθεροποιήσῃ τὴν προσφορὰν

ἐξ ἀπόψεως ποσοτήτων καὶ τιμῶν. Ἐπροτάθη, μάλιστα, ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς ἀντιπροσωπείας κατὰ τὴν τελευταίαν Διάσκεψιν τῆς Διεθνoῦς Συμφωνίας Σουλτανίνας (Λονδίνον, Ἀπρίλιος 1971), ἡ εἰς παγκόσμιον πλάσιον ἐξισορρόπησις τῆς προσφορᾶς πρὸς τὴν ζήτησιν, μὲ βᾶσιν τὰς κατὰ χώρας πραγματοποιηθείσας ἐξαγωγὰς κατὰ τὴν τελευταίαν πενταετίαν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν ἐιδικoῦ ὄργανου, παρακολουθοῦντος τὴν ἐκτέλεσιν τῶν συμφωνουμένων, ὥστε νὰ ἐπιβάλλωνται κυρώσεις ἐναντίον τῶν παραβατῶν. Οἱ ἐξαγωγεῖς θὰ κατέβαλλον, κατὰ τὸ σχέδιον τοῦτο καὶ εἰδικὴν εἰσφοράν, τῆς ὁποίας τὸ προϊόν θὰ διετίθετο διὰ τὴν διαφήμισιν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐξαγωγῶν τῆς σταφίδος.

Γ' Βάμβαξ

Παρά τὰς προόδους εἰς τὴν παραγωγὴν καὶ τὴν κατανάλωσιν τεχνητῶν ἰνῶν, ὁ βάμβαξ ἀποτελεῖ εἶδος, τοῦ ὁποίου ἡ ζήτησις διατηρεῖται ὑψηλὴ εἰς τὴν διεθνή οἰκονομίαν. Διὰ τοῦτο εἰς τὰς παλαιὰς περιοχὰς παραγωγῆς βάμβακος προσετέθησαν μεταπολεμικῶς καὶ νέαι, τῶν ὁποίων ἡ παραγωγὴ διατίθεται ἀφ' ἑνὸς ὡς πρώτη ὕλη δι' ἐπιτόπιον βιομηχανικὴν ἐπεξεργασίαν καὶ ἀφ' ἑτέρου δι' ἐξαγωγὰς.

Πέραν ὅμως τῆς ποσοτικῆς ἀδείξεως τῆς παραγωγῆς, μεγάλως συμβάλλει εἰς τὰς ἐξαγωγὰς — ὡς καὶ εἰς τὴν ὑποκατάστασιν τῶν εἰσαγωγῶν — ἡ αὐξουσα ποιοτικὴ βελτίωσις τοῦ προϊόντος, μὲ παράλληλον διαμόρφωσιν ἀνταγωνιστικῶν κόστους. Τὰ ἐπιτεύγματα ὀφείλονται εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῶν ἀρδεύσεων, τὴν καταπολέμησιν τῶν ἀσθενειῶν καὶ τὴν χρησιμοποίησιν συγχρονισμένων τεχνικῶν μέσων καὶ μεθόδων διὰ τὴν ἐκκόκισιν καὶ τὴν ταξινόμησιν τοῦ βάμβακος. Οὐχὶ ὀλίγον ὅμως συνετέλεσε καὶ ὁ ἀσκούμενος αὐστηρὸς ποιοτικὸς ἔλεγχος διὰ τῶν καταλλήλων ὄργανων. Τέλος, ἐνισχυτικὴ τῆς κατακτῆσεως τῶν ξένων ἀγορῶν εἶναι ἡ προβολὴ τοῦ προϊόντος, τόσον δι' ἐνημερωτικῶν ἐντύπων ὅσον καὶ διὰ τῆς συμμετοχῆς εἰς Διεθνεῖς Ἐκθέσεις. Τοιοῦτοτρόπως ἐπιτυγχάνεται ἡ αὐξουσα διεῖσδυσις τοῦ βάμβακος εἰς ξένας ἀγοράς, τῶν ὁποίων αἱ ἀπαιτήσεις ὡς πρὸς τὴν ποιότητα εἶναι μεγάλαι.

Δ' Ὀπωροκηπευτικά

Ἐξ ὅλων τῶν ἐξαγωγίμων γεωργικῶν προϊόντων, τὰ πλέον ἐνδιαφέροντα, ἀπὸ πλευρᾶς μάρκετιγκ, εἶναι τὰ προϊόντα τῆς δένδροκομίας καὶ τῆς κηπευτικῆς, καθόσον :

α) Εἶναι εἶδη ἐλαστικῆς ζήτησεως καὶ συνεπῶς ἡ ἄνοδος τοῦ εἰσοδήματος εἰς τὰς διαφόρους χώρας προκαλεῖ μεγαλυτέραν ἀναλογικῶς ζήτησιν αὐτῶν, γεγονὸς τὸ ὁποῖον δημιουργεῖ ἠϋξημένα περιθώρια δράσεως διὰ τὸ μάρκετιγκ.

β) Ἐχουν εὐπάθειαν εἰς τὸν χρόνον καὶ τὰς μετακινήσεις καί, κατ' ἀκολουθίαν, αἱ διαδοχικαὶ ἐνέργειαι εἰς τὰ διάφορα στάδια τοῦ μάρκετιγκ, ἀπὸ τῆς συγκομιδῆς μέχρι τῆς διαθέσεως εἰς τὸν καταναλωτὴν, δεόν νὰ διεξάγονται μὲ μεγάλην ἐπιμέλειαν καὶ χρῆσιν τῶν πλέον συγχρόνων μέσων καὶ μεθόδων, ὥστε νὰ

προλαμβάνονται επιζήμιοι αλλοιώσεις εις την ποσότητα καὶ προπαντὸς εις τὴν ποιότητά των.

γ) Εἶναι ἐπιδεκτικὰ διαφοροποιήσεως, ἀφοῦ, πέραν τῆς νωπῆς μορφῆς, δύνανται νὰ προσφερθοῦν ὡς κατεψυγμένα, εις χυμούς, διατηρημένα αὐτουσίως ἢ ἐπεξεργασμένα, παρασκευασμένα ὡς φαγητὰ κλπ. Ἡ τοιαύτη διαφοροποίησις καθιστᾷ διαρκεστέραν τὴν προσφορὰν των καὶ εὐχερεστέραν τὴν προώθησιν των, καθόσον διευκολύνεται ἡ ἐπιλογή τῆς προσφορωτέρας δι' ἐκάστην ἀγορὰν κατηγορίας. Ἡ δυνατότης ἐπιλογῆς τῆς προτιμητέας μορφῆς ἀμβλύνει τὴν δυσχέρειαν κατακτῆσεως τῶν ξένων ἀγορῶν εις προϊόντα, ὡς πρὸς τὰ ὅποια δὲν ὑπάρχει ἔθισμός.

Κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετίας, διαπιστοῦται ταχὺς ρυθμὸς ἀνόδου τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς καταναλώσεως ὀπωροκηπευτικῶν. Τοῦτο ὀφείλεται εις τοὺς ἀνωτέρω λόγους, ἤτοι εις τὴν ἔντονον εἰσοδηματικὴν ἐλαστικότητα τῶν εἰδῶν τούτων, τὴν ἐπιτυχῆ ἐφαρμογὴν τῶν συγχρόνων μεθόδων διὰ τὴν συντήρησιν, τὴν τυποποίησιν καὶ τὴν διακίνησιν τῶν προϊόντων καὶ τὴν μεγάλην διαφοροποίησιν αὐτῶν.

Ἡ αὔξουσα ζήτησις προεκάλεσεν ἀντίστοιχον ἀνοδὸν τῆς παραγωγῆς τῆς ἐπεκτάσεως τῶν καλλιιεργειῶν, τῆς ἐκτελέσεως ἔργων ἐγγείου βελτιώσεως καὶ τῆς ἐφαρμογῆς μεθόδων συνεπαγομένων αὔξεσιν τῶν ἀποδόσεων. Ἡ παραγωγή, οὕτω, συχνὰ ὑπερβαίνει τὰς τρεχούσας δυνατότητας τῆς καταναλώσεως μὲ ἐπακόλουθον τὴν αἰσθητὴν πτώσιν τῶν τιμῶν. Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς δυσαναλογίας μεταξὺ προσφορᾶς καὶ ζήτησεως, ἥτις λαμβάνει μεγάλας διαστάσεις κατὰ τὰς περιόδους τῆς ἐποχικῆς αἰχμῆς, αἱ παράγουσαι τὰ προϊόντα ταῦτα χῶραι μεριμνοῦν νὰ ἐπιμηκύνουν τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς προσφορᾶς διὰ τῆς καλλιιεργείας πρωτῶν καὶ ὀψίμων ποικιλιῶν, διὰ τῆς στροφῆς πρὸς τὰ διατηρημένα προϊόντα καὶ διὰ τῆς βελτιώσεως τῆς ποιότητος τῶν ἐξαγομένων νωπῶν, τὰ ὅποια ἐλκύουν τοὺς ξένους ἀγοραστὰς καὶ ὅταν ἔτι ἡ τιμὴ των ἀνέρχεται ἀντιστοίχως.

Ἡ εὐλογος ἀνησυχία, ἥτις προκαλεῖται ἐκ τῆς ἀδυναμίας διαθέσεως τῶν πλεονασμάτων, ὀδηγεῖ εις τὴν λήψιν διαφορῶν συντονιστικῶν μέτρων, τόσον εις ἔθνικὸν ἐπίπεδον, συγκροτουμένων πρὸς τοῦτο εἰδικῶν φορέων προωθήσεως τῶν εἰδῶν τούτων, ὅσον καὶ εις διεθνῆς πλαίσιον, διεξαγομένων εἰδικῶν ἐρευνῶν καὶ συγκαλουμένων Διασκέψεων μὲ ἀντικείμενον τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἀναφουομένων προβλημάτων.

Ε' Οἶνοι

Ἡ αὔξουσα παραγωγή οἴνων δὲν ἀπορροφᾶται εὐκόλως λόγῳ ἀφ' ἐνὸς τοῦ ἀνταγωνισμοῦ τοῦ ζύθου καὶ ἄλλων καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς πολιτικῆς τιμῶν τῶν εἰσαγουσῶν χωρῶν. Ἐξ ἄλλου, αἱ ἐξαγωγίμοι ποιότητες δὲν ἀνταποκρίνονται πάντοτε πρὸς τὰς προτιμήσεις τῶν καταναλωτῶν. Διὰ τοῦτο καταβάλλονται προσπάθειαι, τόσον πρὸς ἀνάσχεσιν τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ἀμπελοουργίας καὶ μείωσιν τοῦ κόστους παραγωγῆς καὶ διαθέσεως τοῦ προϊόντος, ὅσον καὶ πρὸς ἀναπροσαρμογὴν τῶν ποικιλιῶν, ὥστε νὰ προσελκύεται ἡ ξένη κατανάλωσις. Δεδομένου π.χ. ὅτι

περισσότερον ευπρόσδεκτος είναι ὁ ἔγχρωμος καὶ δὴ ὁ ὑπέρυθρος οἶνος (Rosé), ἢ παραγωγή στρέφεται πρὸς ἀναμίξεις διαφόρων ποικιλιῶν. Ἡ μικτὴ σύνθεσις, μάλιστα, πραγματοποιεῖται ὄχι μόνον δι' ἀναμίξεως προϊόντων διαφόρων κατηγοριῶν, ἀλλὰ καὶ πρώτης ὕλης διαφόρων τύπων, ἐνῶ συνήθης εἶναι καὶ ἡ περίπτωσις τῆς ἀναμίξεως οἴνων διαφόρων χωρῶν. Τῆς τελευταίας ταύτης τάσεως εἶναι σκόπιμον νὰ ἐπωφεληθοῦν αἱ χῶραι ἐξαγωγῆς εἰδικῶν ποικιλιῶν οἴνου, αἱ ὁποῖαι διὰ τοῦ ἀρώματός των προσδίδουν ἀρίστην γεῦσιν εἰς τὴν ἐντοπίαν παραγωγὴν τῶν εἰσαγουσῶν χωρῶν. Ἡ ἐπιμελημένη καλλιέργεια τῶν ἀμπέλων, ἢ οἰνοποίησις μὲ συγχρονισμένα μέσα, ἢ ἀποφυγὴ τῆς νοθείας, ἢ καλὴ ἐμφάνισις καὶ προβολὴ τοῦ προϊόντος, ἀποτελοῦν παράγοντας συντελοῦντας εἰς τὴν πραγματοποίησιν αὐξουσῶν ἐξαγωγῶν.

Αἱ εὐνοϊκαὶ ὁμως αὐταὶ συνθήκαι καλλιιεργείας, συγκομιδῆς, ἐπεξεργασίας καὶ διαθέσεως δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ ἐπιτευχθοῦν, ἐφόσον ὑφίστανται πολυάριθμοι μικραὶ μονάδες παραγωγῆς καὶ ἐμπορίας τοῦ οἴνου, αἱ ὁποῖαι προσφέρουν, κατ' ἀνάγκην, ἀνομοιόμορφα προϊόντα μὲ ὑψηλὰς ἐπιβαρύνσεις εἰς τὸ κατὰ μονάδα κόστος. Ἐπιβάλλεται νὰ ἀντικατασταθοῦν αὐταὶ ὑπὸ φορέων μεγάλου μεγέθους, ἱκανῶν νὰ ἐξασφαλίσουν σταθερὰς ποσότητας, ποικιλίας καὶ τιμὰς καὶ νὰ προβάλλουν ἀποτελεσματικῶς τὰ πλεονεκτήματα τῶν προσφερομένων οἴνων.

ΣΤ' Ἐ λ α ι ο κ ο μ ι κ ἄ π ρ ο ἰ ὄ ν τ α (ἐλαιόλαδον - ἐλαῖαι)

Αἱ ἐξαγωγαὶ τοῦ ἐλαιολάδου ἀκολουθοῦν ἀνιούσαν πορείαν, κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, λόγῳ κυρίως τῆς προτιμήσεώς του ἐκ μέρους τῶν πλουσιωτέρων χωρῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀφ' ἐνὸς ἐπίγνωσις τῆς ὑπεροχῆς του ἔναντι τῶν σπορευαίων καὶ τῶν λιπῶν πάσης φύσεως καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀγοραστικὴ ἱκανότης διὰ τὴν προμήθειαν τοῦ σχετικῶς ἀκριβοῦς τούτου τροφίμου.

Εἰς τὴν ἄνοδον τῆς καταναλώσεως συνέβαλεν ἡ στροφὴ πρὸς ἀποδοτικωτέρας καλλιιεργείας καὶ νέας ποικιλίας ἐλαιολάδου, πλέον διαυγοῦς καὶ εὐώδους, ἀντέχοντος δὲ καὶ εἰς τὸ ψῦχος.

Αἱ τεχνικαὶ πρόοδοι, αἱ ὁποῖαι, διαδιδόμεναι καὶ διὰ μέσου τοῦ Διεθνoῦς Συμβουλίου Ἐλαιολάδου, συνέτεινον εἰς τὴν τελειοτέραν ἐπεξεργασίαν, δὲν ἐβοήθησαν ἐξ ἴσου τοὺς παραγωγοὺς ὡς πρὸς τὴν συγκομιδὴν τοῦ ἐλαιοκάρπου, ὅστις ἐξακολουθεῖ νὰ ἀπασχολῆ κυρίως ἐργατικὰς χεῖρας. Ἡ φθίνουσα ὁμως προσφορὰ ἐργασίας ἀνεβίβασε τὰς ἀμοιβὰς καὶ προεκάλεσεν αὐξήσιν τοῦ κόστους, τὴν ὁποίαν ἤδη αἱ παράγουσαι χῶραι προσπαθοῦν νὰ ἐξουδετερώσουν ἐν μέρει διὰ διαφόρων μέτρων, ὡς εἶναι ἡ φύτευσις ἐλαιοδένδρων χαμηλοῦ ὕψους πρὸς διευκόλυνσιν τῆς συγκομιδῆς.

Ὡς συμβαίνει καὶ εἰς τὰ ἄλλα ἐξαγώγιμα γεωργικὰ προϊόντα, καὶ ἐν προκειμένῳ ὑφίστανται σημαντικὰ περιθώρια βελτιώσεως τῶν συνθηκῶν τῆς ἐμπορίας. Συγκεκριμένως, ἐπιβάλλεται αὐστηρὸς ποιοτικὸς ἔλεγχος καὶ συστηματικὴ διαφήμισις, ἰδίως δὲ ἐναρμόνισις τῆς προσφορᾶς εἰς τὰς ξένας ἀγοράς, ἥτις ἐν-

δείκνυται νά γίνη διά συστάσεως μεγάλων φορέων εξαγωγῆς, εἰ δυνατόν δέ καί διά προσφόρων ρυθμίσεων εἰς διεθνή πλαίσια.

Ἐνάλογα προβλήματα προκύπτουν ὡς πρὸς τὰς ἐλαίας, τῶν ὁποίων ἡ αἰσθητή βελτίωσις τῆς ποιότητος καί ἡ καλή προβολή ὁδηγοῦν σαφῶς εἰς αὐξούσας εξαγωγάς.

ΑΡΧΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

1921 - 1970

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ε. ΚΑΛΙΤΣΟΥΝΑΚΗ

Η ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΤΕΡΑ
ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

50 ΤΟΜΟΙ ΔΕΜΕΝΟΙ ΜΕ ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ ΕΤΩΝ, ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΛΗΣ

Τὸ Εὐρετήριον Ὑλης καθοδηγεῖ ποικιλοτρόπως πρὸς πλήρη γνωσιολογίαν πάσης οἰκονομικῆς ἐννοίας καὶ προσανατολίζει πρὸς τὴν διεθνή βιβλιογραφίαν.

Ἐπαραίτητον διὰ βοήθημα καὶ τεκμηρίωσιν πάσης οἰκονομικῆς ἐργασίας.

ΤΙΜΗ : ΔΡΧ. 3.000

Διὰ σπουδαστὰς καὶ ὑπαλλήλους ἔκπτωσης καὶ μὲ δόσεις.

ΓΡΑΦΕΙΑ : Πανεπιστημίου 42, Ἀθήναι

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 616-997